

Handelshøyskolen ved UMB

Eksamen i ECN222

Tirsdag 10. desember 2013, tid 14:00-17:30 (3,5 timer)

Hjelpemiddelkode: A1

Kursansvarlig Jørn I. Halvorsen er tilgjengelig på telefonnummer: 41611857

Generell informasjon: Eksamen består av tre deler. Alle delene har lik vekt. Det er meningen at dere skal kunne gi korte og poengterte svar på alle spørsmålene.

Del 1: Generelle spørsmål

1. I makroøkonomi antas produksjonen (BNP) på kort sikt å være bestemt av etterspørselen. Hvilken sentral forutsetning ligger til grunn for dette resultatet?
2. Helningen på IS-kurven under en åpen økonomi med flytende valutakurs kan forklares av fire faktorer, beskriv disse.
3. Under AD-AS modellen for en åpen økonomi med flytende kurs, hvilke markeder er operasjonelle?
4. Hva menes med intern og ekstern balanse?
5. Hvilke to faktorer anses for å være sentrale når det gjelder skape økonomisk vekst, og nevner noen tiltak myndighetene kan ta i bruk for å oppmuntre til dette?
6. Hva forstås med innvendige og utvendige penger?
7. Hva menes med likviditetsfellen? Nevnt to faktorer som gjør at den oppstår? Hvorfor kan finanspolitikken være svært effektivt i en slik situasjon?
8. Hvorfor oppstår det i mange tilfeller i en økonomi en nær sammenkobling mellom en privat og en statlig gjeldskrise?

Del 2: IS-LM modellen for lukket og åpen økonomi

Lukket økonomi

Ta utgangspunkt i følgende makroøkonomisk modell:

$$Z = C + I + G$$

Hvor Z er aggregert etterspørsel. C er konsum. I er private realinvesteringer og G er offentlig kjøp av varer og tjenester.

I tillegg postulerer vi følgende adferdssammenhenger:

$$C = c_0 + c_1(Y - T) - c_2i$$

$$I = \bar{I} + b_1Y$$

Hvor T er nettoskatter, i det nominelle rentenivået, og små bokstaver betegner positive parametere.

Likevektsbetingelsen for varemarkedet er gitt ved

7, 1, 11

$$Y = Z$$

Hvor Y betegner produksjonen.

I pengemarkedet vil likevektsbetingelsen være gitt ved

$$\frac{M}{P} = M^D\left(\frac{Y}{\oplus}, \frac{i}{-}\right)$$

Hvor vi antar at sentralbanken kontrollerer rentenivået, i , direkte.

1. Løs IS-likningen mhp. på Y .
2. Vis formelt og gi en verbal forklaring på hva som skjer med Y dersom vi får en økning i investeringene, $\Delta \bar{I} > 0$.
3. Hvilken to stabiliseringspolitiske virkemidler kan myndighetene ta i bruk for å motvirke effekten av en økning i investeringene.

Åpen økonomi

Vi utvider modellen til å gjelde for en åpen økonomi. Aggregert etterspørsel vil derfor være gitt ved

$$Z = C + I + G + NX$$

$$X(R, Y^*) = \bar{A} + a_1 R + a_2 Y^*$$

$$IM(R, Y) = \bar{B} - s_1 R + s_2 Y$$

$$R = \frac{EP^*}{P}, \quad NX = X - R \cdot IM$$

4. Vis formelt og forklar effekten på nettoeksporten av ΔNX når ΔY øker.
5. Vis formelt og forklar effekten av nettoeksporten av ΔNX når ΔR øker.

Del 3: Statsgjeld, banker og finansiell stabilitet

1. Vi tenker oss en økonomi med en uavhengig sentralbank som holder pengemengden uendret, $\Delta M_t = 0$. Den konsoliderte budsjettbetingelsen for offentlig sektor kan i dette tilfelle skrives som

$$\frac{B_t}{Y_t} = \frac{(G_t - T_t)}{Y_t} + (1 + r - g) \frac{B_{t-1}}{Y_{t-1}}$$

Hvor $\frac{B_t}{Y_t}$ er utviklingen i statsgjelden som andel av BNP, $(G_t - T_t)$ det primære budsjettunderskuddet, r er rentenivået og g er vekstraten i økonomien.

Vis i en figur den dynamiske utviklingen $\frac{B_t}{Y_t}$ under et scenario som på sikt leder til en statsgjeldskrise.

2. Anta at sentralbanken ikke lengre er uavhengig. Hvilke to pengepolitiske verktøy kan sentralbanken ta i bruk for å forhindre en statsgjeldskrise?
3. I en situasjon med innskudds(bail-out) garanti og tilgang til forretningsmodeller med overdreven risiko, vil redusert egenkapitalandel for banker føre til høyere forventet avkastning (jmf. the "Bloos rule"). Gi en forklaring på hvordan denne mekanismen fungerer?
4. Høyere egenkapitalkrav til bankene skal føre til en forbedring på makroøkonomien på to områder, hvilke?